

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

Р І Ш Е Н Н Я

Протокол № 65

15 березня 2021 року

**Про стан виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції»
№ 341-ІХ від 05.12.2019**

Відповідно до статей 14, 24 та 33 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» обговоривши інформації Міністерства соціальної політики України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Громадської ради при Комітеті, Конфедерації роботодавців України, Комітет зазначає наступне.

05 грудня 2019 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції» (далі Закон) № 341-ІХ *(набрав чинності з 27 грудня 2019 року)*.

Цим Законом внесено зміни до низки законодавчих актів України, зокрема, Кодексу законів про працю України, Основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, законів України «Про центральні органи виконавчої влади», «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», «Про зайнятість населення», «Про зовнішню трудову міграцію», «Про оплату праці», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про професійний розвиток працівників», «Про загальнообов'язкове державне страхування», «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю України», «Про охорону праці», «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», якими Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі Мінекономіки) визначено

головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері праці, зайнятості населення, трудової міграції та трудових відносин (до цього вказані повноваження були покладені на Міністерство соціальної політики України (далі Мінсоцполітики).

За результатами розгляду інформації щодо практики застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування державної політики у сфері праці, трудових відносин, зайнятості населення та трудової міграції», яка надійшла до Комітету, зазначаємо наступне.

На виконання норм прийнятого Закону Постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.2019 № 838 «Питання Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства» функції Мінсоцполітики в частині питань праці та трудових відносин у сфері промислової безпеки, охорони праці, гігієни праці, поводження з вибуховими матеріалами, здійснення державного гірничого нагляду, державного нагляду та контролю за додержанням вимог законодавства про працю, зайнятість населення та трудової міграції, соціального діалогу передано до Мінекономіки із визначенням чисельності – 65 штатних одиниць (45 фахівців з питань реформ і 20 державних службовців).

У січні 2020 року з Мінсоцполітики звільнено у зв'язку з переведенням до Мінекономіки 61 державного службовця. В березні 2020 року в Мінсоцполітики звільнено за переведенням до Мінекономіки 3 працівників відділу ліцензування діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном.

За інформацією Мінсоцполітики на виконання «Прикінцевих положень» Закону Мінсоцполітики здійснено аналіз нормативно-правових актів, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України, зокрема з питань, що регулюють оплату праці деяких категорій працівників. З метою запобігання виникнення прогалин у законодавстві, що регулює питання оплати праці, Мінсоцполітики разом із Мінекономіки опрацьований перелік наказів Міністерства праці України, Міністерства праці та соціальної політики України та Міністерства соціальної політики України, що потребують перегляду.

На даний час триває робота щодо приведення у відповідність до Закону актів законодавства.

Разом з тим, виникає низка проблемних питань з приводу виконання Закону в частині належної співпраці та комунікації між Мінсоцполітики та Мінекономіки.

Зокрема, у зв'язку з перерозподілом повноважень, ліцензування діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном передано до Мінекономіки. Відповідно до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» ліцензійний орган (Мінекономіки) формує та веде ліцензійний реєстр. Водночас, на сьогодні такий ліцензійний реєстр відсутній. Крім того, законодавством передбачено, що до формування ліцензійних реєстрів органи ліцензування оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах прийняті ними рішення у сфері ліцензування господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном наступного робочого дня після їх прийняття.

Однак, на офіційному веб-сайті Мінекономіки вказана інформація оприлюднена починаючи з 01 квітня 2020 року. Рішення у сфері ліцензування

господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, які були прийняті до цього відсутні, оскільки вони приймалися Мінсоцполітики, яке, в свою чергу, не передало таку інформацію Мінекономіки.

Слід зазначити, що 27 серпня 2020 року заступником голови Комітету Струневичем В.О. було проведено робочу зустріч з представниками Мінсоцполітики та Мінекономіки щодо налагодження співпраці між міністерствами та вирішення питання створення ліцензійного реєстру та оприлюднення рішень у сфері ліцензування господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном.

Однак, на сьогодні, це питання залишається відкритим, що в свою чергу, може призводити до зловживань у сфері ліцензування господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном.

Крім того, за інформацією Конфедерації роботодавців України приєднання функцій з управління сферами праці та зайнятості як одного з блоків повноважень Мінекономіки в першу чергу призвело до суттєвого зниження оперативності в прийнятті заходів державного реагування у зазначених сферах. Про це говорить глибокий дисбаланс трудових ресурсів, який існує на сьогодні, застарілість законодавства, що регулює сферу зайнятості населення та фактично відсутність прогресу у зміні трудового законодавства. Також неефективною залишається політика у сфері зайнятості у період дії обмежувальних заходів у зв'язку із пандемією COVID-19, зокрема відсутня програма забезпечення продуктивної зайнятості у період виходу з кризи, спричиненою зазначеною пандемією.

У зв'язку з цим, Конфедерація роботодавців України зазначає, в умовах, коли реагування на виклики у сферах управління працею та зайнятістю має бути максимально скоординованим та оперативним, важливим є відновлення єдиного органу, відповідального за формування й реалізацію державної політики у сфері праці, зайнятості та управління трудовими ресурсами. Тим більше, що наявність такого органу є поширеною практикою всіх країн-членів ЄС, США, Канади, Китаю, Індії та багатьох інших країн світу.

Слід зазначити, що аналогічну пропозицію вносило і Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку до законопроекту (реєстр. № 2168), коли він був на стадії розгляду у Верховній Раді України. Зокрема, у цьому висновку вказано, що сумнівною є ефективність здійснення якісного державного регулювання величезного пласту питань соціально-трудова відносин (трудова відносин, зайнятості населення, трудової міграції, оплати та охорони праці), що стосуються майже половини населення країни, центральним органом виконавчої влади, до предмету відання якого віднесено широке коло різнопланових питань, зокрема, у сфері економіки та фінансів (Мінекономіки).

Враховуючи вищевикладене, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів **в и р і ш и в:**

1. Інформацію Міністерства соціальної політики України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Громадської ради при Комітеті, Конфедерації роботодавців України взяти до відома.

2. Рекомендувати:

2.1. Кабінету Міністрів України:

розглянути питання щодо створення окремого центрального органу виконавчої влади відповідального за формування й реалізацію державної політики у сфері праці, зайнятості та управління трудовими ресурсами.

2.2. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України:

вжити заходів щодо створення ліцензійного реєстру господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном;

до створення реєстру господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном оприлюднити на своєму офіційному веб-сайті прийняті рішення у сфері ліцензування господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні за кордоном, включаючи рішення, які були прийняті до 01 квітня 2020 року.

3. Надіслати дане рішення Кабінету Міністрів України, Міністерству соціальної політики України, Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, спільним представницьким органам сторони роботодавців та репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні для врахування в роботі.

Голова Комітету

Г. Третьякова